

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д.Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку керівників та фахівців
соціономічної сфери

СУЧАСНІ МЕТОДИ ТА ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

*ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
21 червня 2023 року*

ОДЕСА

УДК: 371.013+378(01)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Черненко Наталія Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор кафедри освітнього менеджменту та публічного управління Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Соловейчук Олена Максимівна – секретар Південноукраїнського центру професійного розвитку керівників та фахівців соціономічної сфери

Рецензенти:

Дарманська І. М. - доктор педагогічних наук, доцент, декан факультету педагогічної освіти та філології Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

Княжева А. І. - доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Сучасні методи та форми організації освітнього процесу у закладах вищої освіти: збірник матеріалів всеукраїнської науково-методичної конференції. Одеса : Університет Ушинського, 2023. 96 с.

До збірника ввійшли матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої різним аспектам організації освітнього процесу у закладах вищої освіти, сучасним методам та формам організації освітнього процесу у закладах освіти різного рівня, підготовці фахівців соціономічної сфери.

Науковці та студенти висвітлюють питання щодо сучасних методів та форм організації освітнього процесу у закладах вищої освіти.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ «ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ ТЕЛЕМЕДИЦИНИ У МЕДИЧНІЙ ПРАКТИЦІ» ЗДОБУВАЧІВ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

Сучасна медицина в останні часи стала широко використовувати комп'ютерні та телекомунікаційні технології, що призвело до виникнення абсолютно нової галузі охорони здоров'я – телемедицини.

Телемедицина (грецьк. "tele" - дистанція, лат. "mederi" - лікування) - це галузь медицини, яка використовує телекомунікаційні та електронні інформаційні технології для забезпечення медичної допомоги на відстані (англ. telemedicine).

Коли ми говоримо про поняття «телемедицина», то маємо на увазі безліч різноманітних дефініцій. Це і використання гаджетів, інтернет-зв'язку, різноманітних комунікаційних технологій для надання дистанційної медичної допомоги хворим; це використання телекомунікаційних технологій задля отримання медичної інформації, це робота з пацієнтом на відстані. Під поняттям «телемедицина» розуміють також дистанційне консультування хворого, з виставленням вірного діагнозу та надання плану лікування. Використовуючи засоби телемедицини можливо проводити оперативні втручання із дистанційним залученням висококваліфікованих фахівців з усього світу. Телемедицина надає змогу контролювати зміни у стані пацієнта у будь-якій час доби і з будь-якого місця. Усе що необхідно- комунікаційне приладдя та доступ до інтернет-мережі.

Актуальність використання телемедичних технологій в умовах воєнних дій в Україні шалено зросла. Віддалені райони, деокуповані території, території, які було підтоплено внаслідок руйнації Каховського водосховища потерпають від відсутності у достатньому обсязі кваліфікованої високоспецифічної допомоги. Різноманіття травматичних уражень доволі часто потребує залучення декількох вузькоспеціалізованих фахівців для лікування кожного окремого випадку.

Саме тому у навчальному процесі здобувачів медичної освіти окрему увагу приділяють формуванню такої професійної компетенції, як використання можливостей телемедицини у веденні хворих.

Телемедицина не є медичною дисципліною чи спеціальністю. Це допоміжний засіб для усіх терапевтичних та хірургічних спеціальностей. Спектр інструментів телемедицини варіює від телефонного зв'язку до високошвидкісних систем широкополосного друку з використанням фіброоптики, супутників чи поєднання технологій наземної та супутникової комунікацій.

Під час навчання здобувач медичної освіти отримує професійну компетенцію використання таких методів телекомунікаційного зв'язку, як

інтерактивне відео. Частіше за все використовується стаціонарне студійне обладнання. Консультанти спілкуються із хворими і з лікарями, що їх ведуть, в інтерактивному режимі. Телекомунікаційні мережі в той самий час можуть бути як простими (зв'язок із одним закладом-консультантом та отримувачем консультації), так і складними (із залученням багатьох лікувальних закладів та спеціалістів).

Водночас залишається невирішеним питання, чи змінює телемедицина формат надання медичних послуг чи просто розширила доступ до них. На відміну від більшості технічних досягнень в медицині, здобувач освіти не використовує телемедичні можливості для діагностики або лікування яких-ось конкретних захворювань. Телемедицина не замінює діяльність лікаря. Здобувач медичної освіти, навчаючись використовувати можливості телемедицини, значно підвищує можливість отримати інформацію із різних галузей медичної науки. Більш того, потрібно довести до розуміння здобувача медичної освіти, що у порівнянні із звичайним способом надання медичної допомоги, телемедицина має ряд обмежень, обумовлених переважно діагностичним та консультативним характером її додатків. Здобувач медичної освіти має зрозуміти, що безпосереднє втручання неможливо реалізувати у форматі телемедицини, за винятком лапароскопічних хірургічних методів (наприклад контроль за перебігом операції) та деяких областей психіатрії, хоча у експериментах на тваринах вже проводять дистанційні хірургічні втручання із використанням робототехніки. Насправді комп'ютерні та телекомунікаційні технології дозволяють надавати безліч різноманітних медичних послуг. Наприклад, поряд із найбільш поширеними консультаціями фахівців за допомогою інтерактивного відео існують системи, що забезпечують дистанційне стеження за функцією легень при бронхіальній астмі. Все більшої популярності набувають системи передачі даних на основі персональних комп'ютерів, що використовують технологію накопичення та пересилання даних. В даний час здобувачі освіти можуть освоїти додаток Medicare.

Окремо слід зазначити і малорегламентовані донині аспекти оказання телемедичної допомоги, з якими має бути ознайомлений здобувач медичної освіти. По-перше, це питання юридичної відповідальності. Можлива злочинна недбалість при лікуванні хворого. Деякі лікарі вважають, що застосування телемедицини збільшує ймовірність лікарської помилки та притягнення лікаря до відповідальності, наприклад, якщо технічні неполадки призвели до несприятливого результату або погана якість зображення не дозволила правильно поставити діагноз. Інші, навпаки, вважають, що телемедицина може забезпечити високоякісне медичне обслуговування і лікареві доведеться нести відповідальність, якщо він не зможе використовувати ці можливості. Ситуація ускладнюється тим, що позови, пов'язані зі злочинною недбалістю, розглядаються по-різному. Обґрунтованість цих побоювань спірна, оскільки досі ще не було судових справ щодо злочинної недбалості під час використання телемедицини.

Зрештою, не вирішено питання забезпечення конфіденційності. Загалом електронна медична документація, ймовірно, краще захищена, ніж паперова, однак і в цьому випадку конфіденційність може бути порушена

Отже, доведено, що телемедицина може застосовуватися в перспективних галузях, таких як космічні польоти, у діяльності миротворчих місій, а також у повсякденній роботі медичних служб, що забезпечують допомогу вдома, у стаціонарах, центрах реабілітації тощо. Крім забезпечення більшої доступності спеціалізованої медичної допомоги для хворих, телемедицина дозволяє лікарям та здобувачам медичної освіти спілкуватися з колегами та підвищувати свою кваліфікацію. Також телемедицина є окремим засобом, за допомогою якого медичні навчальні заклади забезпечують додаткову гарантію на медичну освіту.

Сучасні реалії доводять необхідність формування професійної компетенції здобувачів медичної освіти у галузі телемедицини, що потребує активного впровадження та подальшого вдосконалення методів цифрової комунікації.